

Parkinson en de anderen

Elkaar niet kwijt raken
(informatie en tips)

Ad Nouws

Breda

24-11-2017

Elkaar niet kwijt raken

Wezensverandering?

- Zichtbare motorische veranderingen en
- Niet zichtbare innerlijke veranderingen

Meer lezen?

Ad Nouws

**Mijn denken stottert vaak
meer dan mijn benen.**

**Hoe mensen parkinson
beleven**

**2014 Poiesz Uitgevers BV
Koog aan der Zaan**

ISBN 9789491549632

Een beetje theorie

- Parkinson is echt een hersenziekte
- Hersenziekten kunnen erg van elkaar verschillen
- Kwestie van plaats en hoeveelheid weefsel dat verdwijnt
- Soms verdwijnt er helemaal geen weefsel
- Parkinson is geen dementie

Dementia

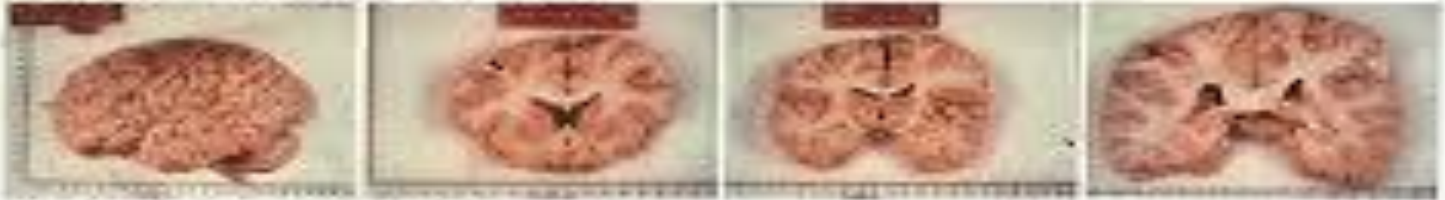

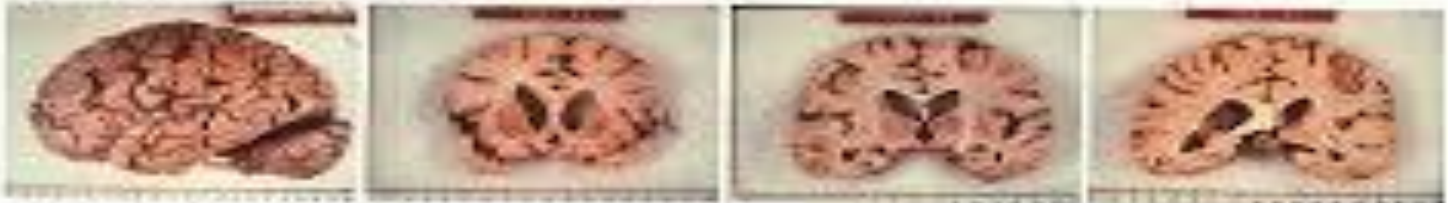
Dementie

BRAIN ATROPHY VISUAL STANDARDS

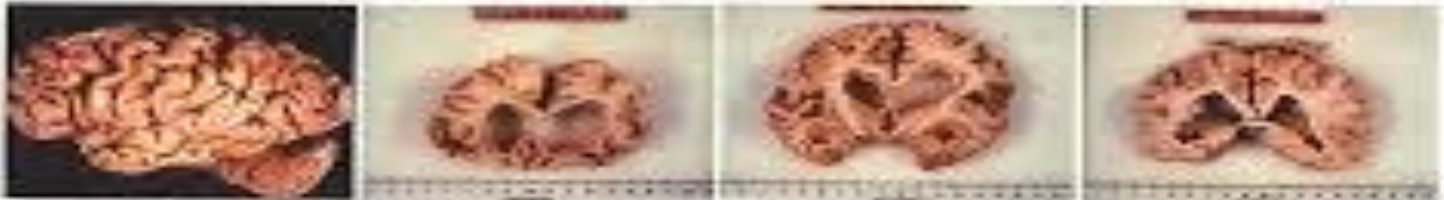
GRADE = 1 (NONE, NL FOR AGE)

GRADE = 2 (MODERATE)

GRADE = 3 (SEVERE)

frontal horns

body/temporal horns

trigone

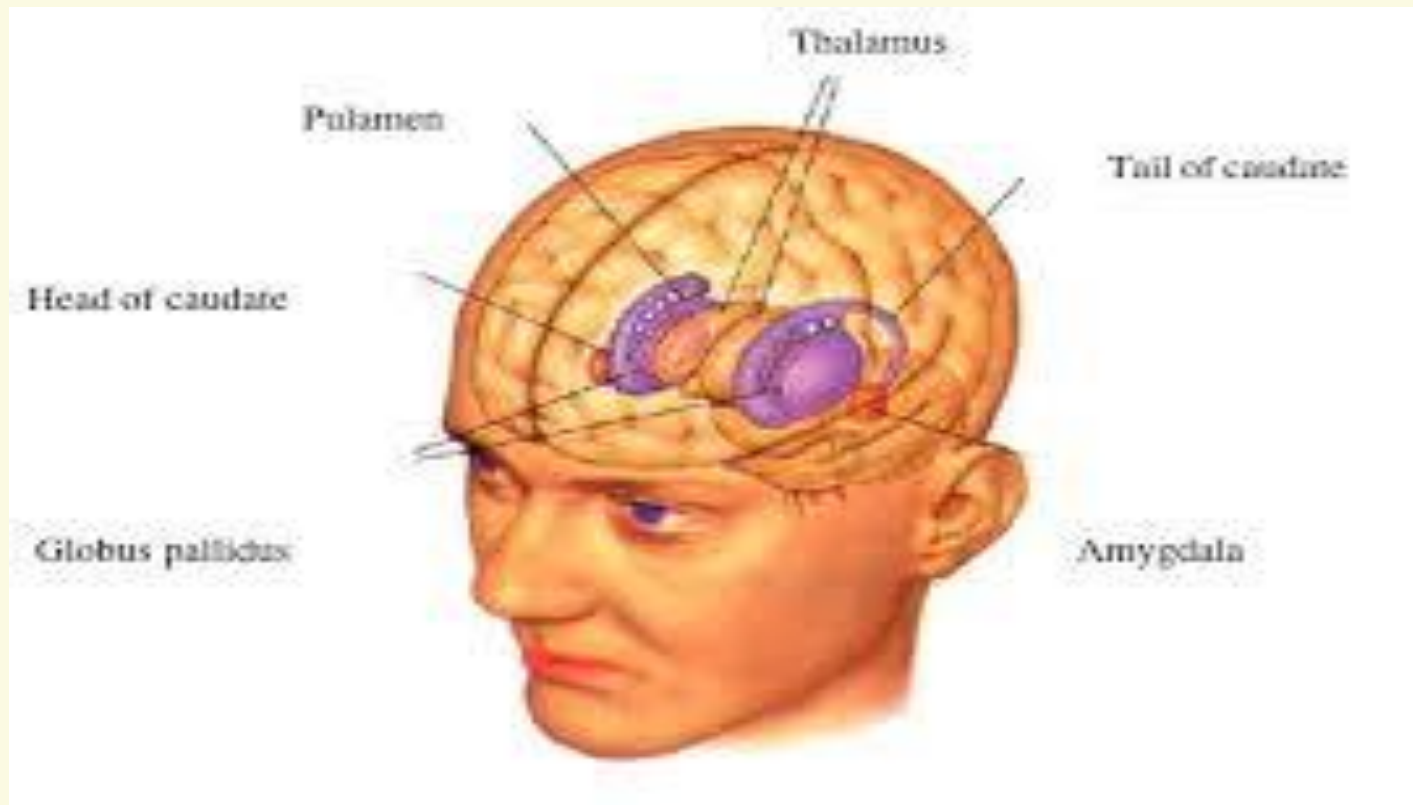
Dementie

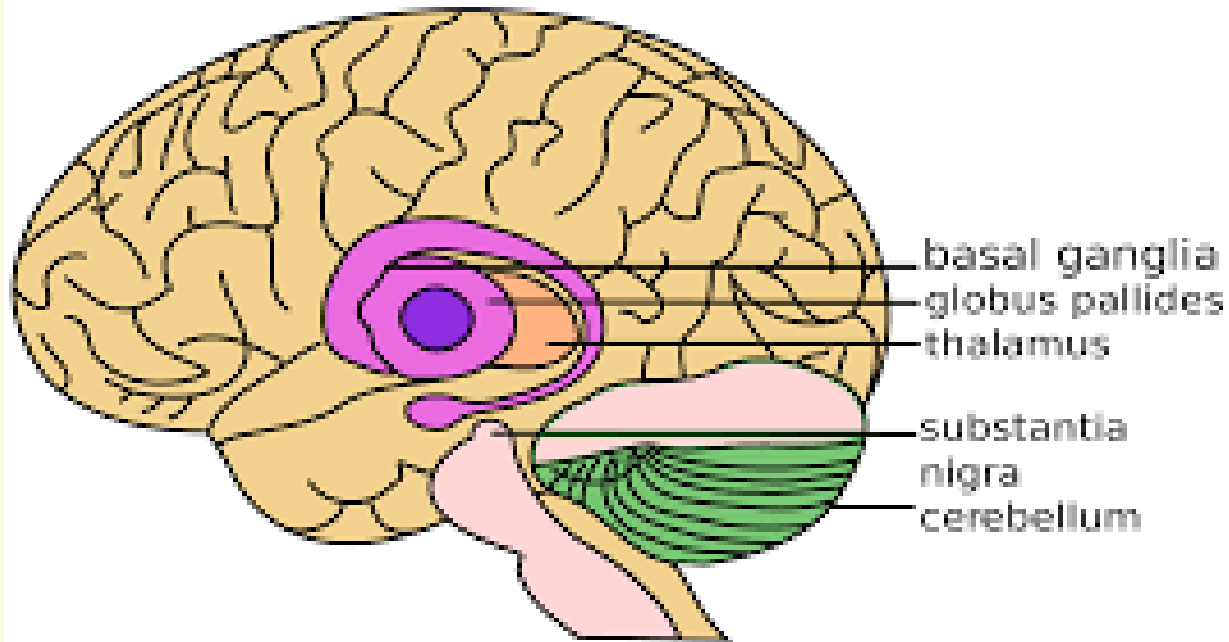

Parkinson

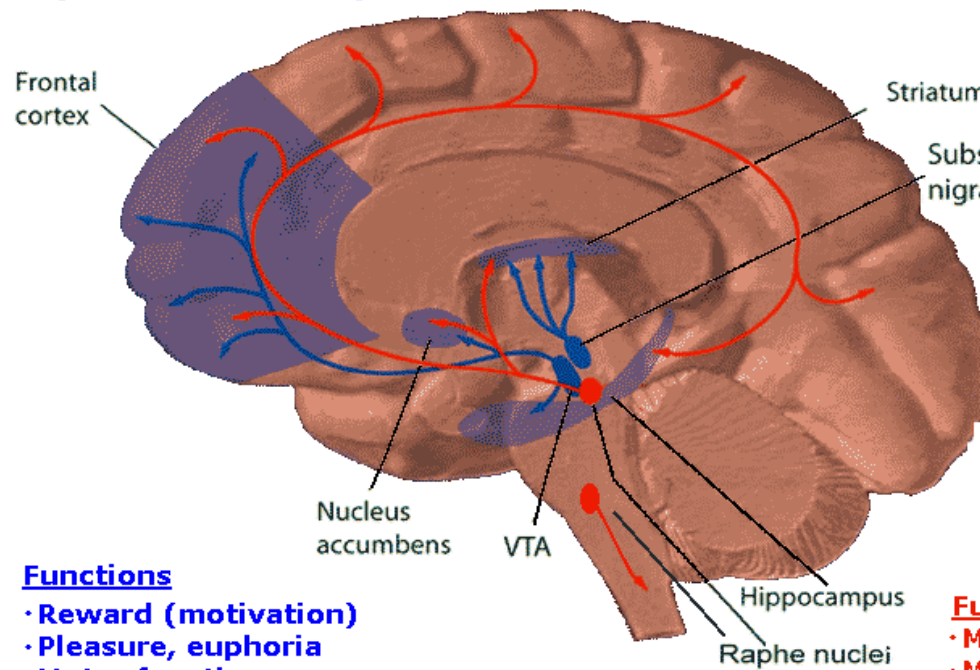
Substantia Nigra(zwarte kern)

Basal Ganglia and Related Structures of the Brain

Regelsystem

Dopamine Pathways

Functions

- Reward (motivation)
- Pleasure, euphoria
- Motor function (fine tuning)
- Compulsion
- Perseveration

Serotonin Pathways

Functions

- Mood
- Memory processing
- Sleep
- Cognition

Samenvatting

Parkinson is een hersenziekte die letterlijk het binnenste van een mens kan veranderen. En dat maakt parkinson een bijzondere ziekte.

Mensen met parkinson veranderen in bepaalde opzichten. Voor een deel is dat te zien aan de buitenkant, de motoriek, het bewegen. Voor een ander deel is dit veel minder duidelijk en kom je (zelf ook) er langzaam achter. Het is een heel persoonlijk patroon!

Niet altijd begrepen veranderingen

- Lichamelijke controle mechanismen vallen weg: alles moet bewust en op zicht
- De mens met P wordt 'mono'
- De mens met P vertoont minder initiatieven
- Emotionele veranderingen
- Gevoeligheid voor stress

Veranderd bewegen

Niet altijd begrepen veranderingen

- Lichamelijke controle mechanismen vallen weg: alles moet bewust en op zicht
- De mens met P wordt 'mono'
- De mens met P vertoont minder initiatieven
- Emotionele veranderingen
- Gevoeligheid voor stress

Gevolgen van het mono worden

- Anders denken: niet integraal maar lateraal
= achter elkaar
- Minder makkelijk het geheel zien
- Kans op trager denken

Niet dement!

Niet altijd begrepen veranderingen

- Lichamelijke controle mechanismen vallen weg: alles moet bewust en op zicht
- De mens met P wordt 'mono'
- De mens met P vertoont minder initiatieven
- Emotionele veranderingen
- Gevoeligheid voor stress

Initiatiefarmoede

(Het komt er niet meer zo van)

Kern van het probleem

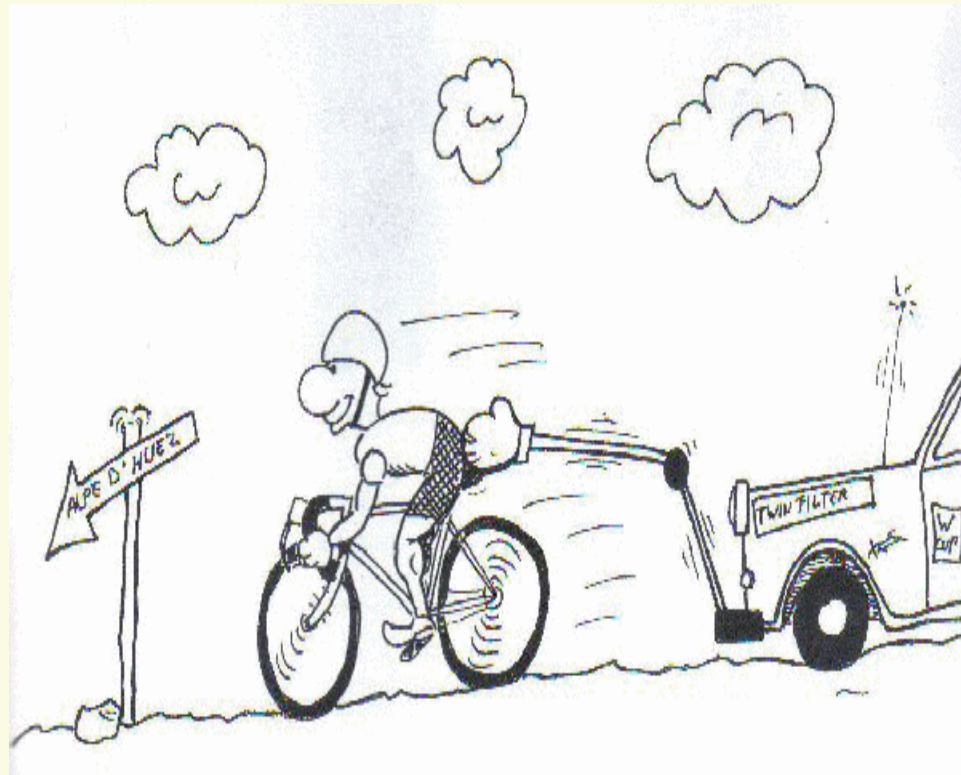

Mensen met parkinson krijgen geleidelijk aan steeds meer moeite met het uit zichzelf bedenken, in gang zetten en soms beëindigen van het eigen denken, bewegen, en handelen. Het willen gaat gewoon minder makkelijk. Daardoor gebeuren dingen niet.

Duwtje!

Duwtje!?

Niet altijd begrepen veranderingen

- Lichamelijke controle mechanismen vallen weg: alles moet bewust en op zicht
- De mens met P wordt 'mono'
- De mens met P vertoont minder initiatieven
- Emotionele veranderingen
- Gevoeligheid voor stress

Verandering binnen het gevoelsleven

- Toegenomen emotionaliteit: labiliteit
- De ‘blijheids knop’ is moeilijker te vinden
- Soms angstig voelen
- (soms) neiging tot piekeren en somberen

Stress

Stress: niet normaal meer!

- Stress is overal
- Stress is anders, lichamelijk, minder geestelijk
- Nooit positieve stress
- Stress is zo onvoorspelbaar
- Stress leidt tot terugtrekgedrag

Conclusie

- Het is een 'hell of a job' om je als mens met parkinson en vooral als echtpaar of gezin aan te passen aan een dergelijke ziekte, die beseft wel, langzaam progressief is.
- Maar koppels en individuen slagen er vaak wonderwel in.

Wat doen die succesvolle aanpassers?

---

1. Ze bereiken een bepaald niveau van acceptatie en dat doen ze vaak via contact met 'lotgenoten'
2. Ze worden 'parkinson deskundig'
3. Ze treden redelijk vroeg naar buiten
4. Ze stoppen of veranderen bepaalde taken werk of activiteiten

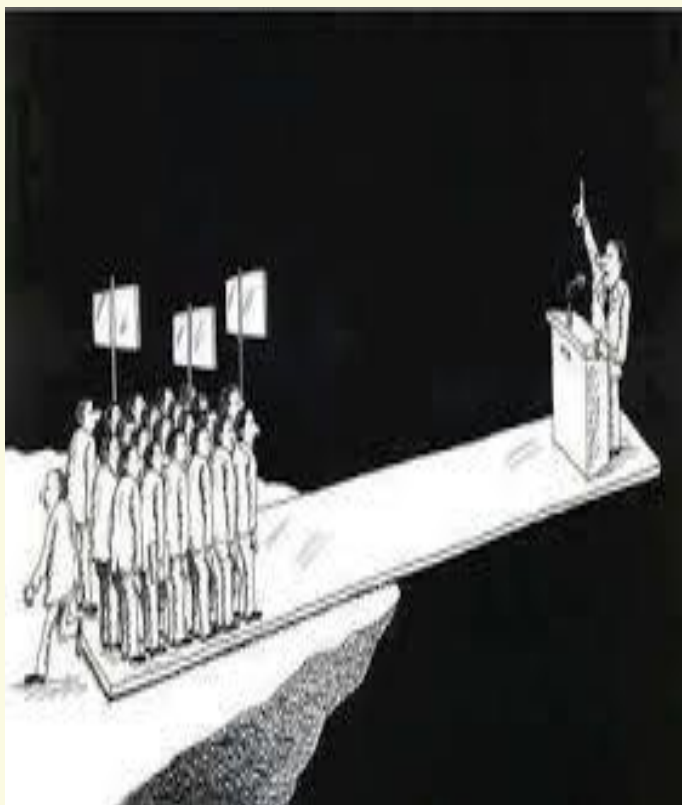

-
5. Ze houden de veranderingen in de relatie in de gaten
  6. Zowel partner als mens met parkinson behouden deels een eigen leven
  7. Ze proberen 'methodisch te leven'
  8. Ze maken gebruik van hulpmiddelen zoals ipad, simpele (afvink)lijstjes, etc.

---

9. Ze onderhouden het lichaam en doen soms aan ontspanningstechnieken

10. Ze proberen mee te groeien met de ziekte (verhuizen?)

Bedankt voor uw
aandacht!

A.Nouws(psycholoog)
Nouws Hulp bij
Parkinson
Druten

Contact?

A. Nouws

Nouwshulpbijparkinson

tel: 0645149159

email:

info@nouwshulpbijparkinson.nl

Postbus:

42 6650 AA Druten

Website:

www.nouwshulpbijparkinson.nl

